

Högre räntor utmanar högt skuldsatta företag och hushåll

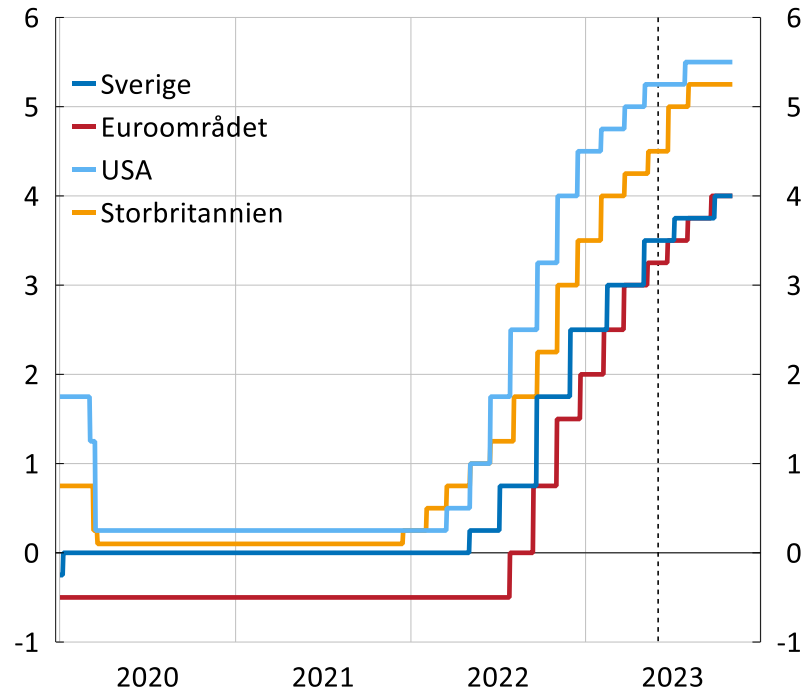
Finansiell stabilitet november 2023

Det svenska finansiella systemet fungerar väl men riskerna är förhöjda

- Fortsatt hög inflation och högre räntor
- Geopolitisk oro
- Högre räntor slår hårt mot fastighetsföretagen – men skillnader finns
- Hög skuldsättning och korta räntebindingstider gör hushållen känsliga

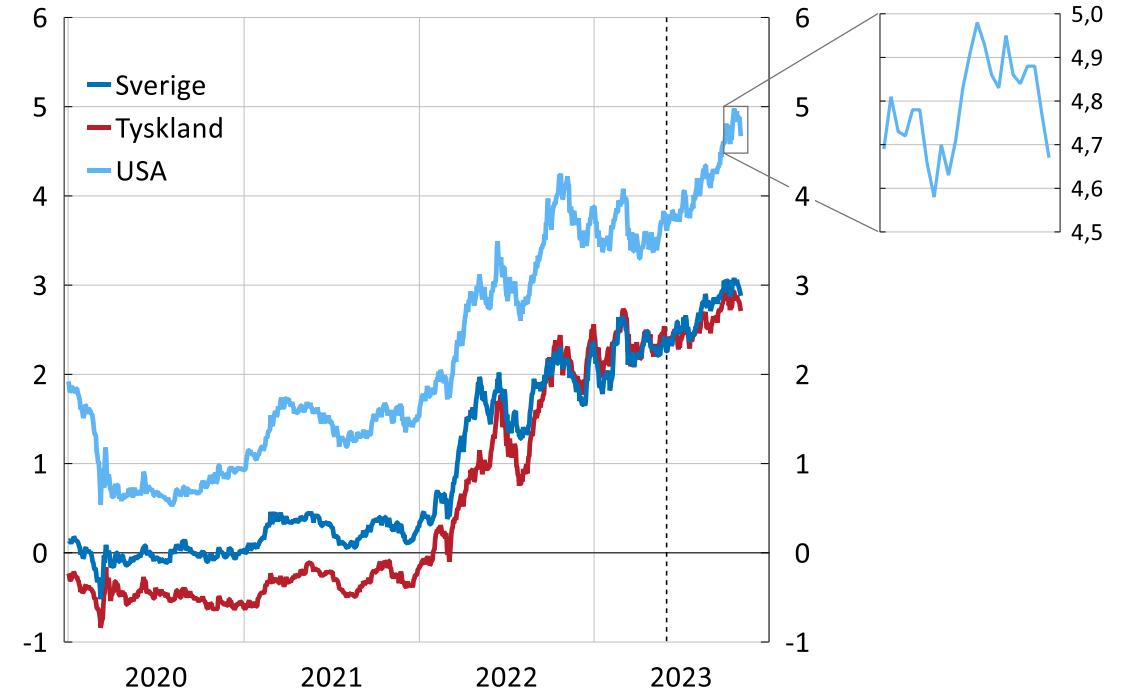
Långa marknadsräntor har stigit globalt

Styrräntor

Anm. Procent. Diagrammet till vänster avser ECB:s inlåningsränta för euroområdet. Diagrammet till höger avser benchmarkräntor. Streckad linje markerar tidpunkten för publiceringen av föregående rapport.

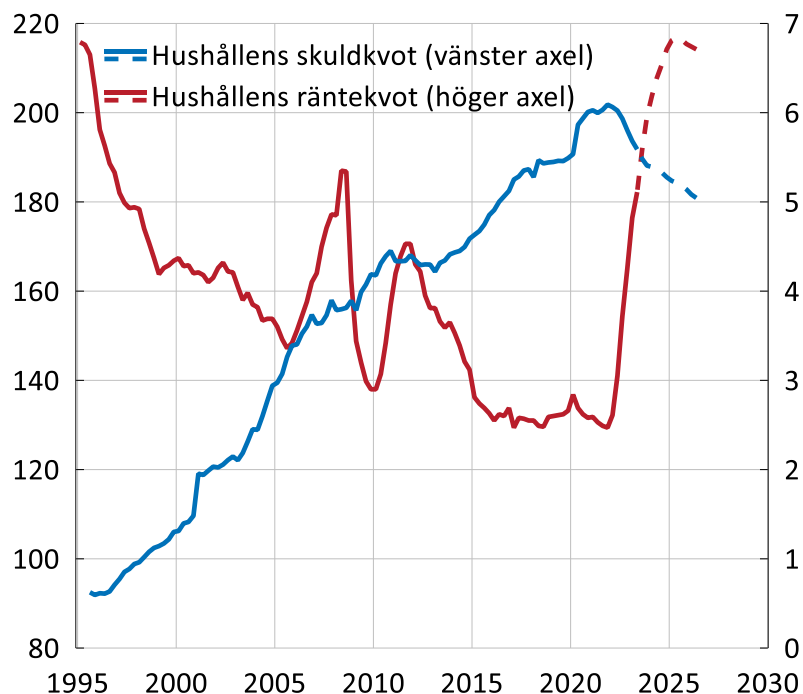
10-åriga statsobligationsräntor

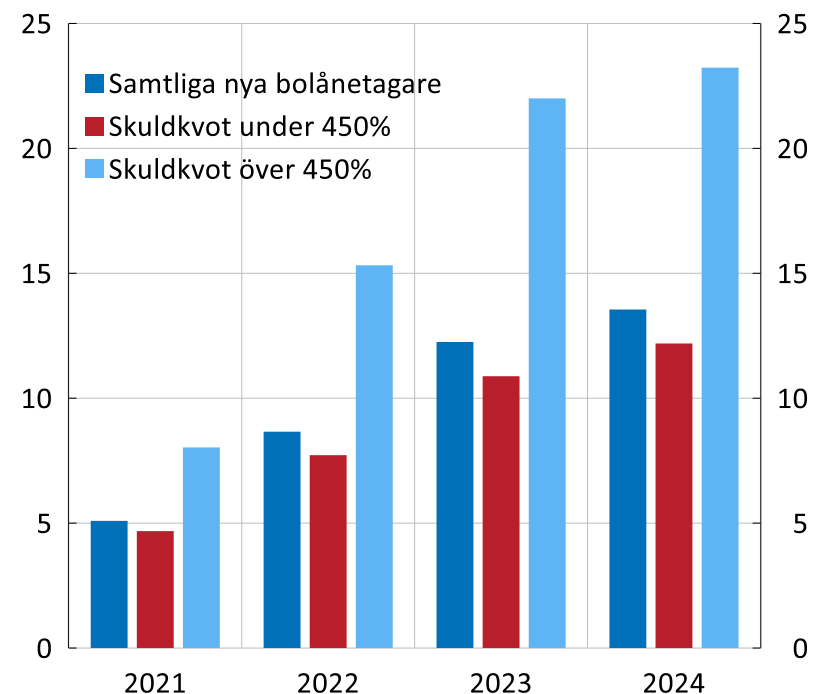
Källor: Bank of England, ECB, Federal Reserve, Macrobond och Riksbanken.

Hög skuldsättning och korta räntebindningstider gör hushållen räntekänsliga

Hög skuldsättning medför snabbt stigande ränteutgifter

För vissa grupper stiger räntekvoten kraftigt

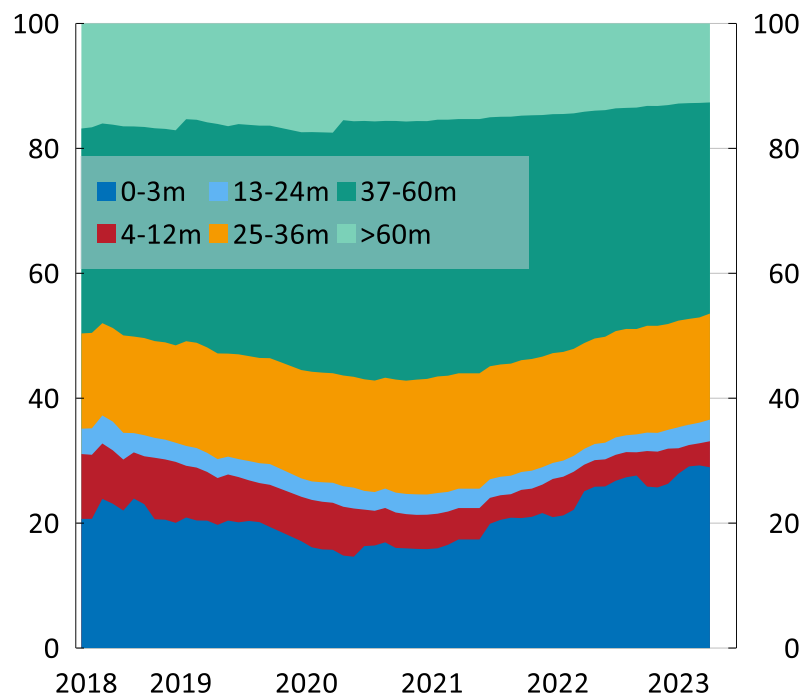

Anm. Både räntekvoten och skuldkvoten avser procent av disponibel inkomst. Beräkningarna för räntekvoten utgår ifrån att alla hushåll kan nyttja 30 procents ränteavdrag.

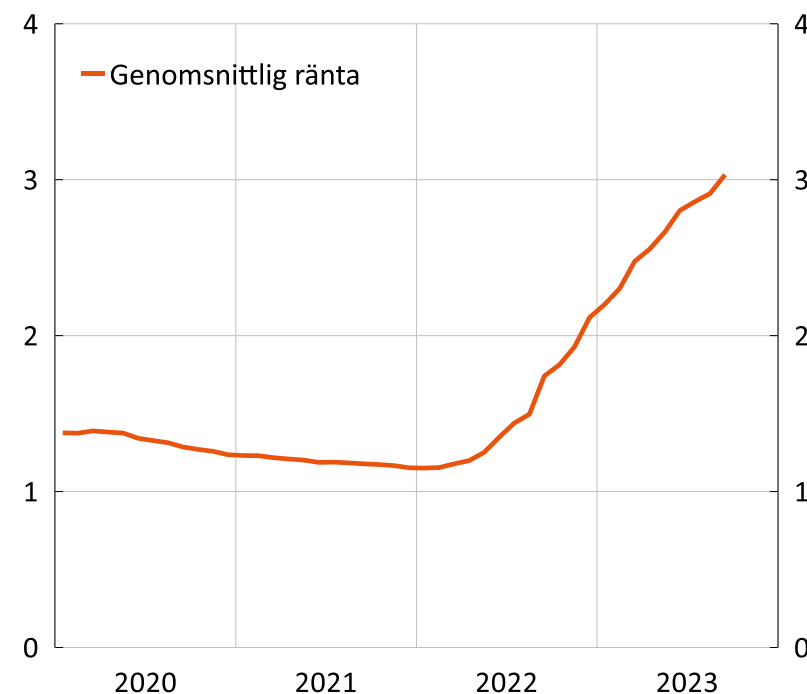
Källor: Finansinspektionen, SCB och Riksbanken

Även bostadsrättsföreningarna drabbas av de högre räntorna

Räntebindningstider bland bostadsrättsföreningar

Räntorna på bostadsrättsföreningarnas lån ökar

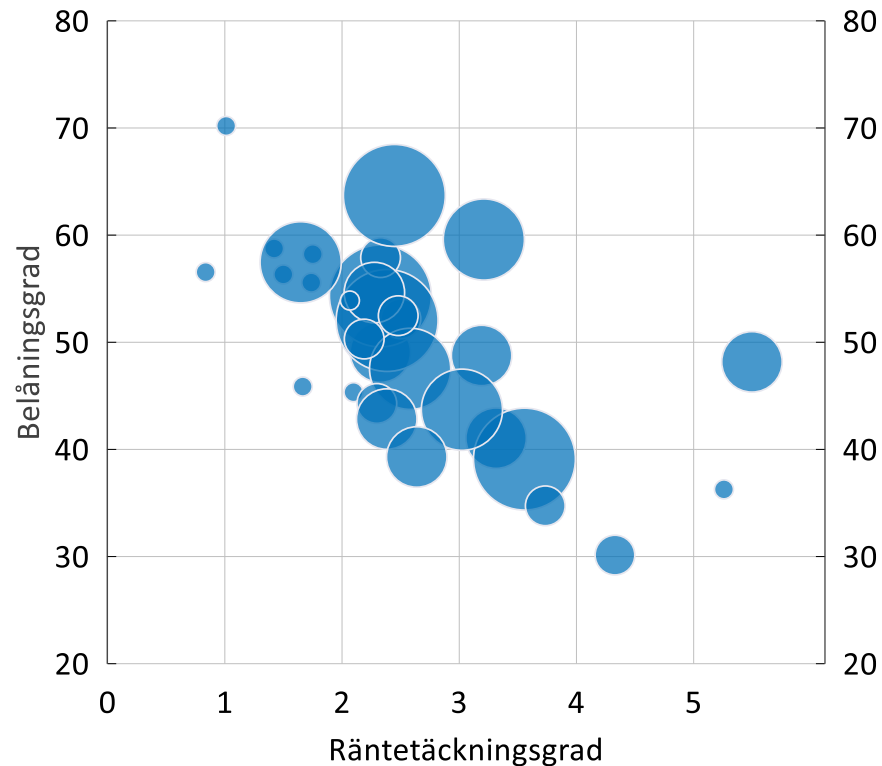

Anm. Diagrammet till vänster avser andel av lånevolym enligt kontrakt, där "m" står för månad. Siffrorna i diagrammet har korrigerats för rapporteringsavvikelser under 2020-2021 genom linjär interpolering. I diagrammet till höger är den genomsnittliga räntan volymviktad baserad på lånens storlek.

Källa: Riksbanken (KRITA).

Fastighetsföretagen pressas av högre räntor, men det finns skillnader

Betydande skillnader mellan företag

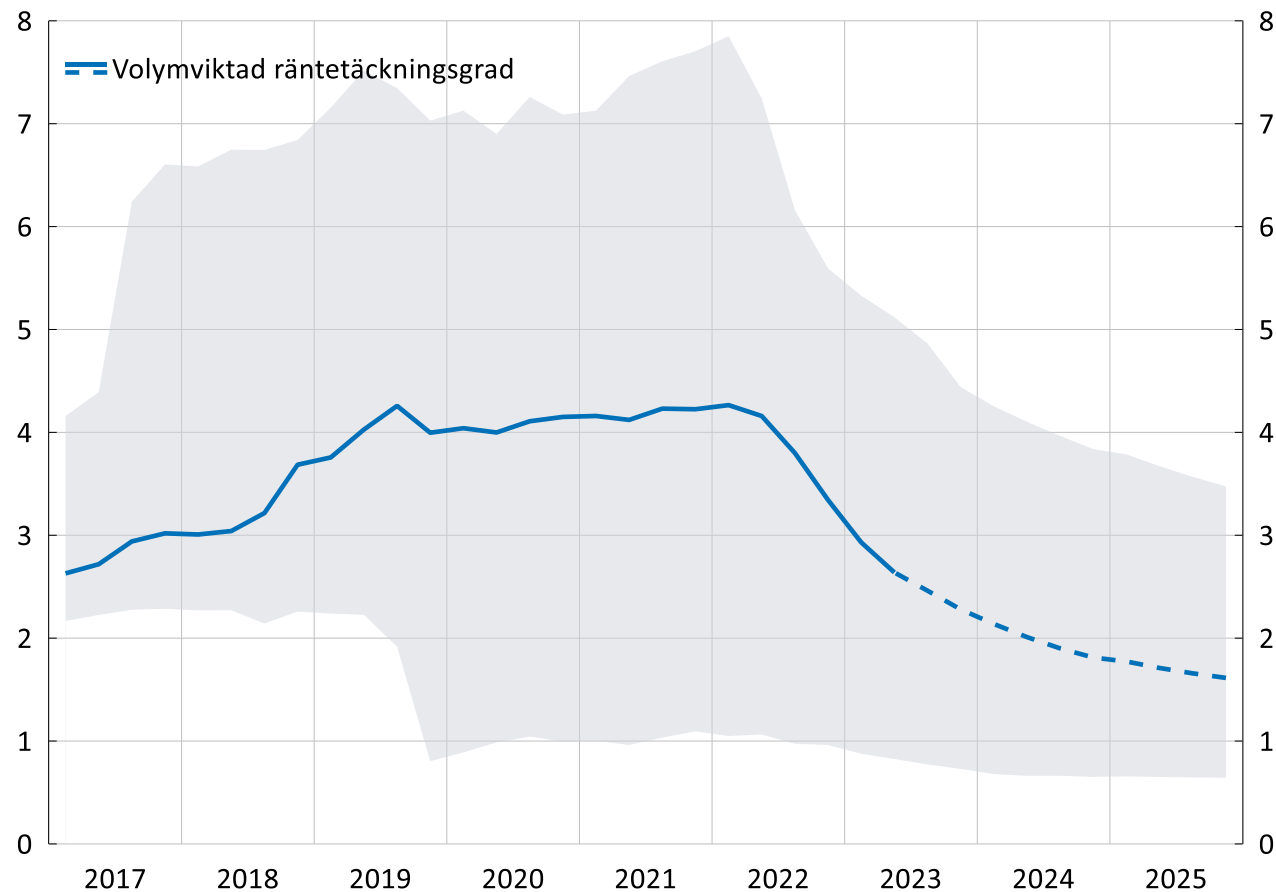

- Högre räntor ökar finansieringskostnader och leder till lägre fastighetsvärden
- Skillnader mellan företagens kapitalstruktur, intjäningsförmåga och ägarstruktur
 - För vissa företag är situationen svår
 - Andra företag har ett bättre utgångsläge

Anm. Belåningsgrad avser totala räntebärande skulder i förhållande till totala tillgångar och räntetäckningsgrad avser rörelseresultat i förhållande till räntekostnader. I diagrammet visas ett urval av större börsnoterade fastighetsföretag för andra kvartalet 2023. Storleken på bubblorna avser storleken på företagens totala räntebärande skulder.

Källor: Sedis och Riksbanken

Räntetäckningsgraden försvagas gradvis – viktigt att fastighetsföretagen minskar sina risker

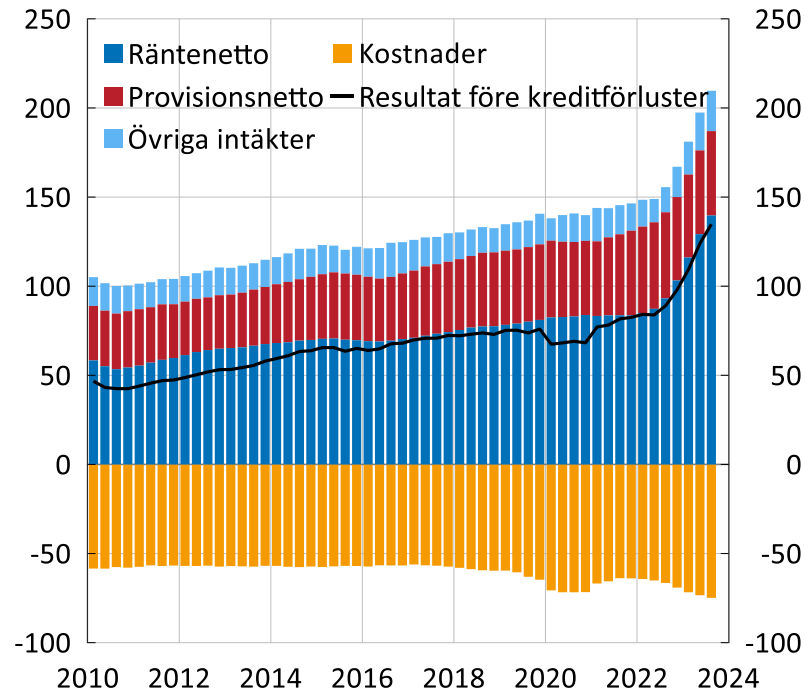

Anm. Kvot. Streckad blå linje avser hur räntetäckningsgraden kan komma att utvecklas enligt Riksbankens beräkningar. Avser ett urval av börsnoterade fastighetsföretag. Det gråa området indikerar intervallet mellan det lägsta värdet respektive den 95:e percentilen.

Källor: Sedis och Riksbanken.

Bankernas höga lönsamhet drivs av att räntorna på deras tillgångar ökat snabbare än räntorna på skulderna

Bankernas resultat, intäkter och kostnader

- Korta räntebindningstider hos hushåll och företag bidrar till att höjda utlåningsräntor förs över snabbt
- Bankerna har varit långsammare med att höja räntorna på kundernas insättningar
- Ökad konkurrens kan bidra till högre inlåningsräntor framöver

Storbankerna har förutsättningar att klara av ett sämre ekonomiskt läge

- Beräkningar indikerar att bankerna kan hantera betydande problem i fastighetssektorn
- Givet riskbilden bör bankerna se till att det finns goda marginaler ner till kapitalkraven
 - Uppnås genom återhållsamhet med utdelningar och aktieåterköp
- Upprätthålla försörjningen av krediter till livskraftiga fastighetsföretag
- Ställa krav på att företagen minskar sina risker

Makrotillsynsåtgärderna måste värnas

- Åtgärder inom bostadspolitiken krävs för att hantera riskerna med hushållens skuldsättning på längre sikt
- Amorteringskrav, bolånetak och strikta KALP-kalkyler bidrar till motståndskraft
 - Det är bra att amorteringskraven är utformade med en ventil
- Angeläget att åtgärda brist på statistik över hushållens tillgångar och skulder

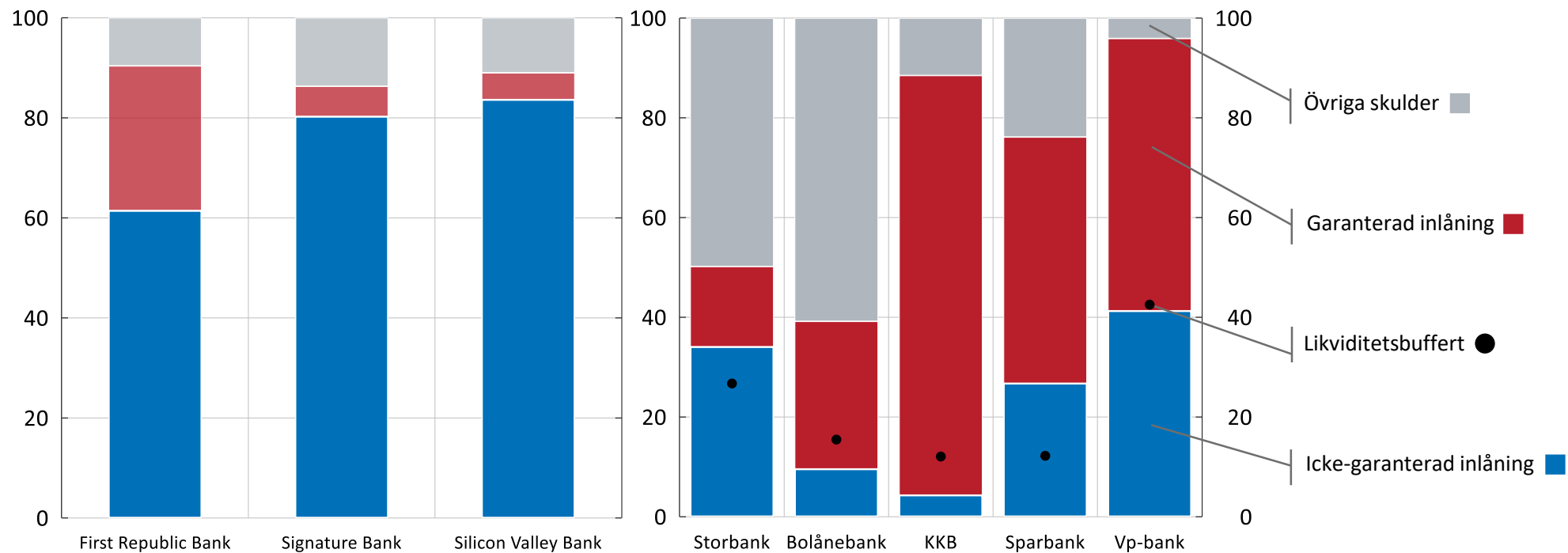
Risker med inlåningen i fokus

- Ny teknik och sociala medier bidrog till historiskt snabba och stora uttagsanstormningar i USA
- Globala regleringar behöver utvärderas i ljuset av vårens bankproblem
- Riksbanken har gjort en fördjupad analys av inlåningen i svenska banker

Stora skillnader i inlåningens betydelse och sammansättning

Skulder nedbrutet på inlåning och övriga skulder

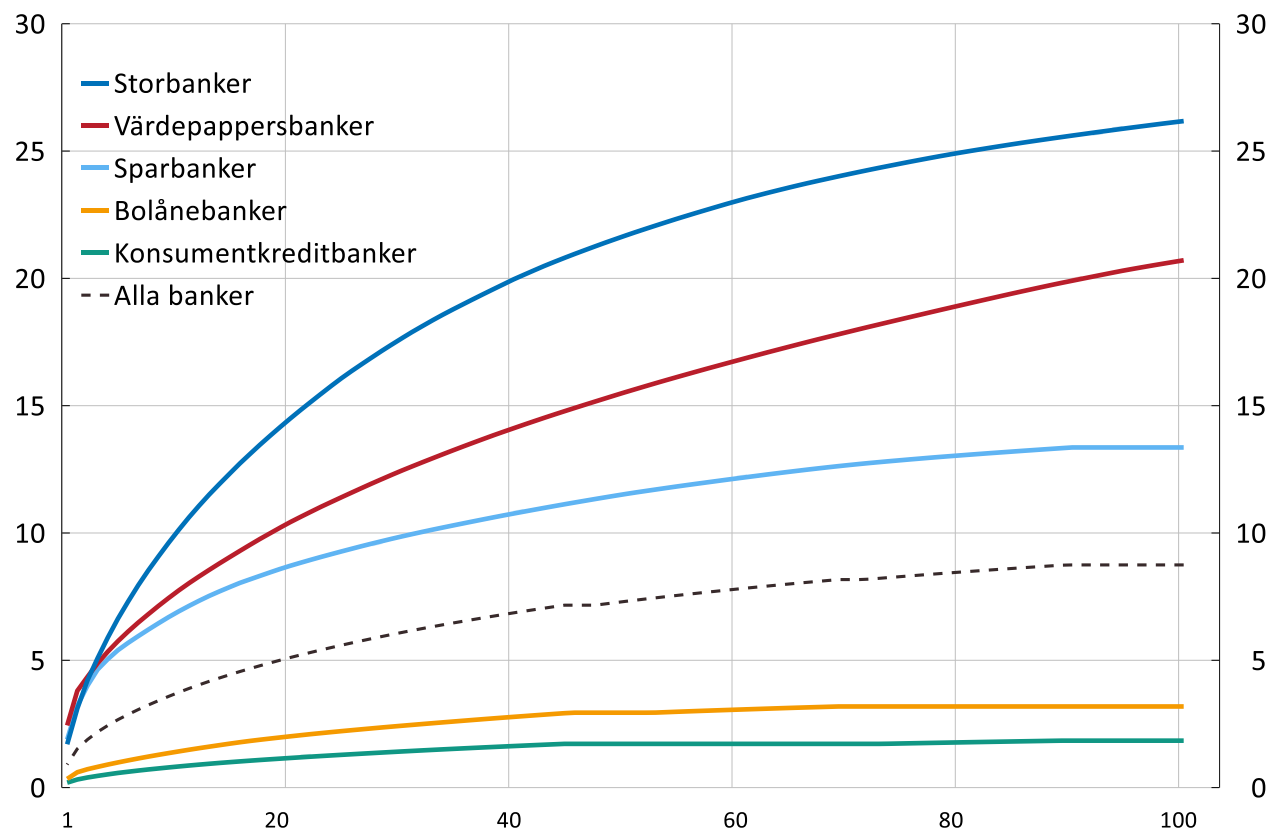

Anm. Procent som andel av totala skulder. KKB: Konsumtionskreditbank, Vp-bank: Värdepappersbank. FRB: First Republic Bank, SB: Signature Bank och SVB: Silicon Valley Bank.

Källor: Bankernas inrapporterade data till Riksbanken, Federal Deposit Insurance Corporation och Federal Reserve.

Högre koncentration från enskilda insättare hos vissa banker

De 100 största insättarnas andel av inlåningen i bankerna

Anm. Procent. Kumulativ andel av total inlåning, medelvärde per banktyp. På den horisontella axeln är insättarna rangordnade från 1 till 100, där den som satt in störst belopp får rank 1. Längst till vänster i grafen återfinns alltså hur stor andel den största insättaren i genomsnitt utgör för en viss typ av bank. Längst till höger återfinns på motsvarande sätt hur stor andel de 100 största insättarna gemensamt i genomsnitt utgör för en viss typ av bank.

Källor: Bankernas inrapporterade data till Riksbanken

Vissa banker hade ökade utflöden i samband med utbrottet av coronapandemin

- Analys av inlåningen i samband med utbrottet av coronapandemin, Rysslands invasion av Ukraina och vårens bankoro
- Stor skillnad mellan bankerna
 - Storbankerna hade inte tydligt avvikande utflöden vid något av dessa event
 - Vissa av de övriga bankerna såg ökade utflöden, speciellt under corona
- Indikerar att inlåningen kan vara mer flyktig i vissa mindre banker
- Går dock inte att veta hur insättare skulle agera vid en framtida kris

Viktigt att fortsätta övervaka riskerna

- Svenska bankers icke-garanterade inlåning är betydligt lägre än de amerikanska
- Banker med högre andel icke-garanterad inlåning har större buffert
- Högre koncentration från enskilda insättare hos vissa banker
- Inlåningen kan vara mer flyktig hos vissa mindre banker
- Ny teknik och sociala medier kan bidra till ökad flyktighet, viktigt att övervaka riskerna framöver

Det svenska finansiella systemet fungerar väl men riskerna är förhöjda

- Geopolitisk oro kan bidra till högre riskpremier
- Högre räntor slår hårt mot fastighetsföretagen – men skillnader finns
- Hög skuldsättning och korta räntebindingstider gör hushållen känsliga
- Bankerna bör se till att det finns goda marginaler ner till kapitalkraven
- Ny teknik kan göra inlåningen mer flyktig, viktigt att övervaka riskerna framöver

Högre räntor utmanar högt skuldsatta företag och hushåll

Finansiell stabilitet november 2023